

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 220. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381308287424/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

sig som sørgekædet Dannekvinde. At gaa med Kaaben over Hovedet var nemlig Skik for sørgende: „Om nogen haffuer mist sin neste Slechte, . . . *Tha* (skal) *thennem Att thillstedis Att gange med thieris Kobber paa hoffuitt . . . wedt en halff Aars tiid*“ hedder det i et Ribe-Aktstykke fra 1607 (Progr. f. Ribe, 1835, Bilag S. 20—21), se iøv. Kalk. II. 689^a. Men Kaaben maatte kun bæres af uberygtede Kvinder; i Kr. II.s „verdslige Lov“ 1521 (Kolderup-Rosenvinge, Gl. da. Love, IV. 108) hedder det, at Skøger „ey skulle bære . . . Koober, paa thet mand thennom kende kand fore andre Dandequinner“; jfr. Hugo Matthiessen, *De kagstrøgne*, S. 19, og se iøv. Kalk. I. c.

S. 141 L. 30. *snibe*] „snøfte“; jy. *snibe*, jfr. Feilb. III. 433: *snib-dug* = Lommetørklæde.

S. 142 L. 3 ff. *hine ugudelige byefogder* osv.] jfr. L. 16: *ugudelig edellfolch, hærretzfogder och slodtzfogder*. At Øvrigheden beskyttede Prostitutionen mod en vis Afgift var overalt almindeligt, se Hugo Matthiessen, *De kagstrøgne*, Kap. I—II; m. H. t. nærv. Sted se anf. Skr. S. 43 f.

S. 142 L. 7 f. *selge synd oc fordatninge* (∴ *fordagtinge*, udtalt: *fordattinge*) *synder*] „sælge Synd og hjælpe ell. slutte Overenskomst med Syndere“ (jfr. Kalk. I. 603^a).

S. 142 L. 9. *forskichede*] for senere tilføjet af Skriveren.

S. 142 L. 13 f. *det vaar got at vere fouget* osv.] se Noten til S. 44 L. 1.

S. 142 L. 24 f. *selge deris øll . . . med sadant folch*] „sælge deres Øl til saadanne Folk“.

S. 142 L. 26 f. *du tørst iche belade dig met fremmede synder*] „du behøver ikke at behæfte dig med andres Synder“.

S. 142 L. 33. *iche*] udelades i G (!).

S. 143 L. 1. *onde. Nu*] Hs. *onde, Nu*.

S. 143 L. 4—S. 144 L. 21. Dette Stykke er benyttet i Bogen om Drukkenskab, jfr. Bind IV. 209—10 og Indl. foran S. 13.

Følgende Afvigelser kan nævnes:

S. 143 L. 5: *och schulle driche en skaal øll*; D: *at dricke en dryck øl*. — L. 6: efter *andre* er i D tilføjet: *i Gilde oc Gestebud eller andre erlige Samsæde*. — L. 7: efter *sig* er i D tilføjet: *oc ver du god faar dig*. — L. 8: efter *ugudelig* er i D tilføjet: *hine Bagtalere oc Bag^o uaskere*. — L. 9 f: *Nu sider næsen iche vdi hoffuedet paa dem, som de vilde haffue den skaaren*; D: *nu sidder iche næsen i hoffuedit paa den/ som de vilde haffue hende siddendis/ nu staar klæderne iche skaarne om den/ som de vilde haffue dem skaarne*. Muligvis er Bogens Text den oprindelige, idet Afskriveren har sprunget fra det første til det